

Täysistunto

Perjantai 27.11.2015 klo 13.00—13.30

5. Hallituksen vuosikertomus 2014

Valtiontalouden tarkastusviraston erilliskertomus eduskunnalle valtion vuoden 2014 tilinpäätöksen ja hallituksen vuosikertomuksen tarkastuksesta

Kertomus K 9/2015 vp

Kertomus K 15/2015 vp

Valiokunnan mietintö TrVM 5/2015 vp

Ainoa käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Käsittelyn pohjana on tarkastusvaliokunnan mietintö TrVM 5/2015 vp.

Asian esittelee tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja edustaja Heinäluoma. (Hälinää — Puhemies koputtaa) — Pyydän edustajia poistumaan sujuvasti ja rauhassa, mikäli eivät aio jäädä jatkamaan keskustelua.

Keskustelu

13.05 **Eero Heinäluoma sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tarkastusvaliokunta on kuluvan syksyn aikana käynyt erittäin huolellisesti lävitse hallituksen vuosikertomuksen vuodelta 2014 ja myös Valtiontalouden tarkastusviraston erilliskertomuksen valtion vuoden 2014 tilinpäätöksestä ja vuosikertomuksesta. Tässä yhteydessä on syytä todeta, että tähän ei koske nykyisen hallituksen vaan edellisen hallituksen ja oikeastaan kahden edellisen hallituksen aikaisen toiminnan läpikäyntiä ja arviointia.

Ensin muutama sana tästä vuosikertomuksesta ylipäänsä ja sen jälkeen kolmesta isosta asiasta, joita valiokunta on käsitellyt ja joista se on tehnyt myös kannanottoehdotuksia. Nämä asiat ovat harmaa talous, sitten julkisen sektorin tietojärjestelmät ja kosteus- ja homeongelmat.

Ensin tästä vuosikertomuksesta:

Eduskunnan velvoitteella valtioneuvostoa on velvoitettu kehittämään vuosikertomusta, jotta se olisi informatiivisempi, kertoisi enemmän lukijalleen, mitä todellisuudessa on tapahtunut, ja keskittyisi olennaisiin asioihin. Tämän mukaisesti on kehitystyötä kyllä tapahtunut, mutta edelleenkin tietopaketti on aika laaja, ja paikka paikoin on erittäin vaikea arvioida, mitkä ovat olleet ne tavoitteet ja miten tämä toteutuma on suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Vuosikertomus koostuu neljästä osasta. Siinä on vuosikertomusosa ja sen jälkeen kolme liitettä. Sivuja on yhteensä 652, joten se on haastava myös kansanedustajalle, jos aikoo saada kokonaiskuvan tästä vuosikertomuksesta. Yhdessä liitteessä raportoidaan eduskunnan kannalta erityisen tärkeistä lausumista, jotka ovat siis eduskunnan aikaisempia lausumia. Nyt kun ne ovat liitteessä, niissä on tietysti se riski, että tämä eduskunnan

Pöytäkirjan asiakohta PTK 72/2015 vp

tahto jää jossain määrin sivuun. Raportointitapa on myös sinällään työläs ja sen vaatima työpanos aika suuri.

Tarkastusvaliokunta on todennut, että tämmöisen näennäisen kattavuuden sijasta olisi parempi tähdätä tietosisällön ajankohtaisuuteen ja sen käyttökelpoisuuteen nimenomaan eduskunnan päätöksenteossa. Tätä palvelisi valittujen toimenpiteiden ja tavoitteiden yhtä-aikainen tarkastelu ja myös mittareiden käyttäminen ja sen kertominen, mitä mittareita käytetään, kun arvioidaan hallituksen politiikan onnistumista ja tehokkuutta. Valiokunta on erikseen korostanut tätä tehokkuus-, tuloksellisuusarviointia ja sitä, että siitä pitäisi hallituksen tarjota valmiiksi parempaa tietoa. Asiantuntijat kuulemisessa painottivat tutkimustiedon käytön merkitystä, ja tässä meillä on vielä paljon opeteltavaa suhteessa edistyneimpiin hallintoihin tällä alueella, muun muassa Isoon-Britanniaan nähden. Siis tiede- ja tutkimustiedon huolellisella käytöllä ja sen organisoinnilla valtioneuvoston työssä on erityistä merkitystä. Valiokunta ehdottaakin eduskunnalle, että eduskunta antaisi tästä lausuman, jossa todetaan myönteisenä tapahtunut kehitystyö mutta edellytetään, että sitä edelleen jatketaan, että aineisto olisi lukijaystävällisempää ja informatiivisempää, ja että juuri tähän tuloksellisuuteen ja vaikuttavuuteen kiinnitettäisiin erityistä huomiota.

Sitten harmaan talouden torjuntaan. Tällä alueellahan ensimmäinen tarkastusvaliokunta kaudella 2007 teki erittäin urauurtavan ja hyödyllisen työn käyden tämän harmaan talouden kokonaisuutta lävitse ja arvioiden sen laajuutta ja tehden myös erittäin huolellisen ja yksityiskohtaisen ehdotuksen, mitä tällä alueella pitäisi tehdä. Tämä tarkastusvaliokunnan mietintö ja sen toimenpide-esitykset olivat pohjana, kun Kataisen hallitus 2011 aloitti oman työnsä, ja näistä esityksistä, valiokunnan ehdotuksista, lähes kaikki päätyivät tähän Kataisen hallituksen ohjelmaan.

Vuodesta 96 alkaen valtioneuvosto on tehnyt kuusi talousrikollisuuden ja harmaan talouden torjunnan toimintaohjelmaa. Valiokunta asiantuntijakuulemisen jälkeen päätyi siihen, että tätä perinnettä on syytä jatkaa, ja esitti tästä oman kannanottonsa, kuuli myös valtiovarainministeri Alexander Stubbia. Valiokunnan kuulemisen jälkeen saatoimme todeta, että hallitus oli tämänsuuntaisen päätöksen tehnyt, eli vastoin alkusyksyn ajattelua hallitus jatkaa erillistä harmaan talouden toimintaohjelmaa samalla pyrkien sisällyttämään pysyvämmin torjuntaohjelmassa olleita muutoksia pysyvään viranomaiskäytäntöön.

Huolellista, tarkkaa arviointitietoa siitä, mitä nämä kaikki toimet, joihin liittyy muun muassa käännetyin arvonnalisäveron käyttö rakennuksilla ja eräitä muita tämän tyyppisiä, hyvin konkreettisia toimia, ovat vaikuttaneet, ei ole. Tiedossa sen sijaan on, että jo parin vuoden ajan verotulot ovat kuitenkin kasvaneet, verotilitykset ovat kasvaneet huolimatta siitä, että työttömyys on lisääntynyt, joten tämä iso mittari verotulojen kasvusta työttömyydenkin lisääntyessä viittaa siihen, että tällä on ollut huomattavia satojen miljoonien eurojen tulovaikutuksia. Valiokunta pitäisi kuitenkin perusteltuna, että tähän harmaan talouden torjuntaohjelman tulosten arviointiin panostettaisiin enemmän ja katsottaisiin huolellisemmin lävitse, mitä eri tehdyt päätökset ovat verotulomielessä vaikuttaneet.

Erikseen todettiin, että ongelma on tiedonkulku. Tietoa on paljon, mutta keskinäisesti viranomaistieto ei kulje ja verottajalta jää paljon tietoa saamatta. Tämän johdosta valiokunta esittää, että eduskunta tekisi kannanoton, jossa se velvoittaisi hallitusta antamaan selvityksen eduskunnalle vuoden 2016 loppuun mennessä siitä, mihin toimenpiteisiin hallitus on ryhtynyt nimenomaisesti viranomaisten välisen tiedonvaihdon kehittämiseksi harmaan talouden torjunnassa mutta myös yleisemmin. Aikaisemminhan, edellisen eduskunnan aikana, muun muassa edustaja Zyskowicz on useampaan kertaan kiinnittänyt huomiota tä-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 72/2015 vp

hän ongelmaan, että tieto ei kulje eri viranomaisten välillä, ja sillä on myös kansalaisten oikeusturvaan ja rikosten torjuntaan liittyviä ikäviä vaikutuksia, joten tämä lausuma olisi luonteeltaan laveampi kuin pelkästään harmaan talouden torjuntaan liittyvä.

Sitten julkisen sektorin tietojärjestelmistä. Tämähän on alue, josta tiedämme, että siellä todella on valtaisia säästömahdollisuuksia mutta on myös sitten valtaisia mahdollisuuksia käyttää rahaa aivan turhaan. Historiamme ei tältä osin ole aivan kristallinkirkas ja positiivinen. Tiedämme, että Vanhasen ykköshallitus otti jo tämän tietoyhteiskunta-ajatuksen erillisen ohjelman kohteeksi. Sen tulokset jäivät kuitenkin hyvin vaatimattomiksi. Vuonna 2008 eduskunta edellytti, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, joilla taataan julkishallinnon ja ensimmäiseksi terveydenhuollon tietojärjestelmien yhteentoimivuus ja yhteiset rajapinnat tietojärjestelmien väliseen saumattomaan tietojen vaihtoon. Tiedämme, että tällä alueella tulokset ovat kovin vaillinaisia, ja ne ovat tietysti tulevan sote-uudistuksen iso kysymys.

Valtiovarainministeriön ylläpitämän ict-hankesalkun tietojen mukaan valtionhallinnon ict-hankkeiden kokonaisarvo on yhteensä noin miljardi euroa, ja tässä eivät ole kaikki hankkeet mukana. Tämän johdosta valiokunta pitää perusteltuna, että vuosikertomuksessa jatkossa erilaisten tekemisten ja hankekuvausten sijaan raportoidaan aidoista tuloksista, saavutetuista hyödyistä ja näiden vaikutuksista. Riskinä on, että kustannukset tulevat lähiaikoina, ei vähenemään vaan lisääntymään, ja siitä huolimatta tätä aitoa yhteensopivuutta ja tietojenvaihtoa ei saada aikaan.

Sitten rakennusten kosteus- ja homeongelmasta. Tästä edellinen tarkastusvaliokunta teki hyvin perusteellisen mietinnön toukokuussa 2013. Se perustui erilliseen tutkimukseen ja laajaan käsittelyyn. Eduskunta hyväksyi kannanoton, joka sisälsi yhteensä 14 eri konkreettista toimenpidekohdetta. Nykyinen valiokunta kävi kaikki nämä lävitse ja joutui päättämään siihen, että tässä on tapahtunut kyllä edistymistä ja tiettyä asennemuutosta mutta ikävä kyllä iso osa, enemmistö näistä on ainakin jossain määrin edelleen ajankohtaisia. Siksi valiokunnan linjaus on, että pidettäisiin valtaosin nämä eduskunnan lausumat voimassa, jotta voidaan jatkossakin seurata, mitä konkreettisia tuloksia kosteus- ja homeongelmien poistamisessa saadaan aikaan. Tiedossahan on, että tämä on miljardiluokan kysymys: meillä on kouluja, päiväkoteja, kirjastoja, julkisia rakennuksia, joissa tämä on ongelma, ja sitten tietysti tämä sama näkyy myös asumisen ja kansalaisten arkielämän puolella.

Valiokunta ehdottaa myös uutta kannanottoa: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ottaa asianmukaisesti huomioon sekä tähän mietintöön että sen liitteenä olevien erikoisvaliokuntien ja suuren valiokunnan lausuntoihin sisältyvät eduskunnan aiemmat lausumat ja muitakin seikkoja koskevat kannanotot."

Näistä erikoisvaliokunnat ovat tehneet oman työnsä. Siis erittäin iso työ, (Puhemies koputtaa) jossa valiokunta on käynyt lävitse eduskunnan aikaisempien tahtojen toteutumisen ja toteaa, että asiat ovat menneet kyllä eteenpäin mutta eivät ole tulleet kokonaisuudessaan hoidettua, joten on tarve pitää eduskunnan lausumia myös tämän alkavan vuoden osalta voimassa.

13.15 Arja Juvonen ps: Arvoisa rouva puhemies! Hallituksen vuosikertomus on nyt kolmatta kertaa yhdistettynä kertomuksena perustuslain mukaisesti annettu eduskunnalle. Tarkastusvaliokunnan pyrkimyksenä on ollut, että mietintöä ja koko asian käsittelyn antia voitaisiin hyödyntää seuraavan vuoden talousarvion valmistelussa. Esimerkiksi julkisen talouden tilan ja hallinnonalojen tai poikkihallinnollisen toiminnan tuloksellisuuden sekä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 72/2015 vp

hallitusohjelman tavoitteiden saavuttamisen arviointi mahdollistuu nyt käsittelyssä olevan kertomuksen myötä.

Arvoisa puhemies! Asian merkittävyyden vuoksi toisaalta painottuu myös vuosikertomuksen edelleen kehittäminen. Oleellista on lukijan näkökulman parempi huomioon ottaminen. Kertomuksen tulisi olla sellainen, että sitä on kiinnostavaa lukea. Siitä tulisi myös näkyä, miltä osin tavoitteita ei ole saavutettu. Kysymys on yleisemminkin tärkeästä asiasta: aikataulusuunnittelun, yhteistyön ja ennakoinnin merkityksen ymmärtämisestä eduskunnan ja hallituksen välillä. Asian valiokuntakäsittelyssä valiokunta onkin esittänyt näitä koskevat kannanottoehdotukset.

Lausumista, joita eduskunnassa esitetään, on myös paljon käyty keskustelua, ja on hyvä, että me seuraamme niitä ja muistamme, millaisia lausumia täällä jätämme. Jotta saisimme myös niitä vietyä eteenpäin ja jos tuntuu, että ne unohtuvat, niin niistä on hyvä muistuttaa, koska siellä on hyvin tärkeitä lausumia eteenpäin vietäväksi, kuten edelleenkin vielä jää tarkastusvaliokunnan käsittelyn jälkeen.

13.17 Eero Lehti kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Aivan kuten valiokunnan puheenjohtaja totesi, niin sosiaali- ja terveydenalan uudistus vaatisi, että valtio riittävän nopeasti koordinoisi ne rajapinnat, jotta sosiaali- ja terveysalueet ja sillä puolella toimivat voisivat käyttää samoja tietoja, laboratorio- ynnä muita röntgenkuvia. Se on keskeinen osa saavutettaessa tavoitteen mukaiset säästöt. Jos ei näin riittävän ajoissa tehdä, niin tämä yhteen sopeuttaminen vie viidestä kymmeneen vuoteen. Tässä vaiheessa se olisi oikeastaan ensimmäinen asia, josta valtion pitäisi ottaa koordinaativastuu.

Puhemies Maria Lohela: Puhujalistaan.

13.18 Timo Heinonen kok: Arvoisa rouva puhemies! Luin tätä hallituksen vuosikertomusta nyt uudestaan, ja ei voi olla kiinnittämättä huomiota siihen, miten nopeasti tämä maailma nyt muuttuu. Tässä vuosikertomuksessa kuvataan kyllä Ukrainan ja Venäjän tilannetta mutta ei itse asiassa viime vuonna vielä tiedetty mitään siitä, mitä esimerkiksi Syyrian ja Irakin ja Daeshin toiminta näillä alueilla tulee vaikuttamaan aina Suomeen asti. Täällä kerrotaan oikeastaan ulkopoliittikan osuudessa vain siitä, kuinka meillä lisääntyi lentovalvonnan tarve, ja siihenhän nyt lisättiin myös määrärahoja niin, että kaikki Puolustusvoimien, Ilmavoimien määrärahat eivät mene näihin valvontalentoihin vaan voidaan pitää myös koulutuksesta kiinni.

Nyt tällä hetkellä keskusteluhan käy jo aivan toisenlaisissa kysymyksissä, niin kuin eilen täydentävän talousarvioesityksen yhteydessä keskustelua käytiin siitä, että joudumme osoittamaan 500 miljoonaa euroa lisää tähän pakolaistilanteen hallitsemiseen, ja näyttää siltä, että näitä huolestuttavia uutisia tulee koko ajan lisää. Meidän pitäisi kyllä varautua siihen, että meillä sisäisen turvallisuuden tunne ei pääse järkkymään. Se vaatii lisää poliisiresursseja mutta myös asiallista keskustelua, mutta myös kriittiselle keskustelulle pitää olla tilaa tässä muuttuneessa tilanteessa. Viestien määrä on valtava, ja yhä useammilta tulee niitä huolestuneita viestejä ympäri Suomen, että puuttukaa, taatkaa myös meille se turvallinen arki. Itse vetoan siihen, että poliisien määrää pitää lisätä ja määrärahoja sinne.

13.20 Pia Viitanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Olen ylpeä talousvaliokunnan varajäsen ja ajattelin siksi tulla ihan kunnioittamaan tätä mietintöä tänne puhujakorokkeelle asti. Täs-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 72/2015 vp

sähän on hyvin tärkeitä teemoja, mitä puheenjohtaja Heinäluoma esitteli tietojärjestelmien, kosteus- ja homeongelmien ja harmaan talouden osalta.

Oikeastaan tästä harmaasta taloudesta haluaisin sen verran aloittaa, että siitä on hyvin paljon myös tässä eduskunnassa käyty keskustelua koko syksyn ajan. Tietenkin suuri huoli meillä oppositiossa oli se, että näytti siltä, että hallitus olisi peruuttamassa todella rankasti takapeiliin tämän harmaan talouden torjunnan osalta, ja määrärahojen leikkaukset olivat kovasti pöydässä. Ja oli hyvä nähdä se, että jälleen kerran eduskunta on pystynyt vaikuttamaan tähän asiaan. Oli erittäin merkillepantavaa, että valiokunnalla on ollut tässä valtaa, eli kuten puheenjohtaja kuvasi, ministerikuulemisen jälkeen heti kohta saimme kuulla sen iloisen, tärkeän, erittäin hyvän uutisen, että hallitus on osan näistä leikkauksista peruuttamassa. Se on tärkeä uutinen, ja tietenkin voi kysyä nyt taas kerran, miksi ylipäätään näitä rahoja alun perin haluttiin leikata, koska nämä ovat niin tärkeitä rahoja — jokainen ymmärtää, että niillä on merkittäviä kerrannaisvaikutuksia talouteen.

Sanoisin, että vieläkin on varaa enemmän panostaa harmaaseen talouteen kuin näiden leikkausten purkujenkin jälkeen, siellä talousarviossa on kyllä tilaa. Olemme esimerkiksi sosiaalidemokraatteina panostamassa hyvin vahvasti harmaan talouden torjuntaan omassa vaihtoehtobudjetissamme. Meillä on ihan konkreettinen harmaan talouden torjuntaohjelma konkreettisine toimenpiteineen. Se ei ole, hyvät ystävät, mitään höttöä, se on rautaista tavaraa siinä suhteessa, että tässähän esimerkiksi edustaja Heinäluoma juuri kertoi, että on nähtävissä, että tämän edellisen kauden harmaan talouden torjuntaohjelmalla ollaan saatu merkittäviä verotulojen lisäyksiä aikana, jolloin työttömyys on iso. Siis tämä mielestäni kuvaa vallan hyvin sitä, kuinka tärkeää on se, että panostus harmaaseen talouteen maksaa itsensä monin verroin takaisin. Aivan kuten valiokunta tässä mietinnössään toteaa, varmasti on tarpeen, että vielä jatkossa tarkemmin pyritään selvittämään sen torjunnan todellisia vaikutuksia, koska uskoisin, että sieltä tulee kyllä tuloksia, jotka näyttäisivät todeksi sen, että panostamalla harmaaseen talouteen voimme hyvin paljon tuoda valtiolle lisää verotuloja.

Toinen asia, puhemies, mistä haluan tässä yhteydessä sanoa, on tämä kosteus- ja homeongelma. Se on hyvin tärkeä, ja viime kaudella moneen kertaan jaksoin ihailla edellisen talousvaliokunnan mietintöä ja niitä konkreettisia toimenpide-ehdotuksia, mitä siinä oli tähän kosteus- ja homeongelmien torjuntaan. Nehän olivat hyvin kattavia eri ministeriöiden kesken ja monessa kohtaa esimerkiksi edellyttivät sitä, että eri ministeriöt koordinoivat toistensa kanssa näitä toimia ja niissä päästään eteenpäin. On erittäin hyvä, että tämä on edelleen vahvasti agendalla, koska tämä on semmoinen tavoite, että tässä ei pidä antaa periksi. Kouluissa, päiväkodeissa on kysymys lasten, voi sanoa, työpaikoista. Olen paljon kouluvierailuilla esimerkiksi käynyt, ja on ollut aika surullista, että lapset ovat saattaneet sanoa, että täällä on vähän huono ilma, on vähän huono hengittää tai tällä tavalla. Se on jotakin sellaista, että se pitää pistää kuntoon. Se pitää pistää kuntoon. Esimerkiksi vaihtoehtobudjetissamme me olemme varaamassa näiden homekoulujen ja -päiväkotien ja myös -kirjastojen peruskorjauksiin voimavaroja merkittäväällä tavalla. Meillä on siellä 100 miljoonan investointipaketti. Myös tästä näkökulmasta katsottuna haluamme edistää tätä tärkeää tavoitetta nimenomaan.

Sama koskee tietenkin myös asumispuolta: kyllä on hyvin tärkeää, että tänä päivänä osaisimme rakentaa siten, että näitä kosteus- ja homevaurioita ei tulisi, koska kyllähän ne ovat inhimillisiä tragedioita, kun kuulee monien perheiden kertomuksia siitä, mitä on tosiasiassa käynyt, kun se oma koti, jonka on hyvässä uskossa ostanut, saattaa sitten olla homevaurioinen. Tässä on paljon myös terveydellisiä seikkoja ja kaikkea muuta. Jos kyke-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 72/2015 vp

nemme ennaltaehkäisemään homeongelmia, niin tietenkin ja luonnollisesti myös sitä kautta kansantalous voi paremmin, kun terveystalustalukset alenevat. Näen kaiken kaikkiaan tämän merkityksen isona. Voisinpa oikeastaan tässä yhteydessä vielä kerran sitä edellistä talousvaliokuntaa kiittää siitä loistavasta, kattavasta mietinnöstä, mikä heillä tämän asian suhteen oli.

Näillä sanoilla, puhemies. Tämä on hyvä mietintö, ja tässä on paljon vielä työtä eteenpäin.

13.25 Leena Meri ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Olen monesta asiasta Viitasen kanssa samaa mieltä, ja oli erittäin ilahduttavaa, että talousrikostutkintaan tuli tosiaan rahaa. Tästä esimerkiksi hallituspuolueet huomauttivat työ- ja tasa-arvovaliokunnassa, jonka jäsen itsekin olen, eli ymmärsimme sen aivan loistavasti.

Eräs asia, mikä minua kuitenkin huolettaa, ja toivon, että sitä pohditaan, on se, että jo tänä vuonna olen kuullut, että näitä talousrikostutkijapoliiseja on joutunut siirtymään Torioon maahanmuuton ongelman ratkaisemiseksi. Meidän täytyy pitää jatkossa huoli, että me saamme tämän maahanmuuton hallintaan, koska ei varmaankaan ole tarkoitus, että harmaan talouden torjuntaan kohdennetut varat siirtyvät sitten ihan muuhun toimintaan, mikä on sitten taas poissa siitä tuotosta, mitä sillä tavoitellaan, ja tietysti siitä estävyydestä, mitä sillä muutenkin tavoitellaan. — Kiitos.

13.26 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Todella on niin, että edellinen hallitus sai muun muassa vuonna 2014 aikaiseksi, voi sanoa, gepardin loikkia tässä harmaan talouden torjunnassa. Tämä hallitus pääsee nyt niistä nauttimaan. Tilanne on se, että vaikka talous makaa, niin silti rakennuslaskelmat verotuotot koko ajan kasvavat. Se on osoitus siitä, että se työ, mitä viime kaudella tehtiin, on edistynyt. No, nyt sitten tämä hallitus ensin päätti lopettaa harmaan talouden torjuntaohjelman, ja nyt kun opposition painostuksesta päätti sitä jatkaa, niin täytyy muistaa, että tilannehan viime kaudesta ei ole mennyt yhtään eteenpäin. Ensin mentiin taaksepäin ja nyt palattiin takaisin lähtöruutuun. SDP on esittänyt 23 kohdan ohjelman harmaan talouden torjumiseksi. Jos tämä toteutetaan ensi vuonna, verotulot kasvavat 200 miljoonaa euroa, tulevana vuosina enemmänkin. Kysynkin: ovatko perussuomalaiset valmiita toteuttamaan esimerkiksi alipalkan maksamisen kriminalisoinnin? Se toisi lisää tuloja valtiolle.

13.27 Ben Zyskowiec kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Usein, kun esitetään jotain lisämäärärahaa johonkin hyvään tarkoitukseen, niin esittäjät vakuuttavat, että itse asiassa, kun siihen satsataan, niin viime kädessä saadaan lisää tuottoja valtiolle tai ainakin pitkällä aikavälillä vähennetään kuluja. Nämä ajatukset ovat usein aika, sanoisiko, heikoilla jäillä, mutta harmaan talouden osalta itsekin uskon siihen, että kun siihen satsataan ja tietysti ei pelkästään voimavaroja, muutetaan myös pelisääntöjä, niin todellakin sillä lisätään niitä tuottoja, mitä valtiolle, veronsaajalle tulee. Todellakin edellinen hallitus, niin kuin täällä todettiin, teki paljon hyvää työtä tässä suhteessa. Pikkasen huolettomasti tietysti näitä vaihtoehtobudjeteissa esitetään, mimmoinen tulo saataisiin milläkin satsauksella, mutta nythän, kun lisättiin tämä 6,4 miljoonaa euroa, minkä hallitus ensin esitti poistettavaksi, niin meillä on tällainen eräänlainen koelaboratorio. Vihreät ovat laskeneet, että sillä saadaan 50 miljoonaa euroa lisää tuottoja. Toivotaan niin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 72/2015 vp

13.28 **Antti Lindtman sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen iloinen siitä, että Ben Zyskowicz alkuosassa antoi todella tunnustuksen siitä, että satsaamalla talousrikostutkintaan voidaan saadaan verotuloja lisää. Esimerkiksi tämä 6,6 miljoonaa, yli 80 talousrikostutkijaa, jotka olisivat joutuneet lopettamaan työnsä heti tammikuusta, on arvioiden mukaan tuottanut kymmeniä miljoonia euroja.

Mutta haluan kiinnittää huomiota siihen asiaan, kun Zyskowicz sanoi, että vaihtoehtobudjeteissa olisi huolettomasti esitetty verotuottoarvioita. Todellakaan SDP:n arvio tästä 200 miljoonan euron lisätulosta harmaasta taloudesta, joka on siis kolmasosa siitä, mitä keskusta viime kaudella esitti, ei perustu ainoastaan tähän 20 miljoonaan euroon lisäresursseja, jotka siellä on esitetty, vaan tähän 23 kohdan ohjelmaan, josta iso osa on kustannusvaikutuksiltaan nolla. Jos ne hallitus toteuttaisi, niin saisimme lisätuloja. Edustaja Zyskowicz, kannatatteko alipalkkauksen maksamisen kriminalisointia? Se toisi lisää verotuloja valtiolle, koska lisää työtä tulisi näkyvän valvonnan ja verotulojen piiriin. Kannatatteko sitä? Jos kannatatte, se tuo lisää tuloja.

Keskustelu ja asian käsittely keskeytettiin.